

Για την Κατήχηση σε ανθρώπους που πάσχουν από Διαταραχή Αυτισμού

/ [Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Πώς μπορούν να προσεγγιστούν θρησκευτικά τα άτομα που πάσχουν από διαταραχή αυτισμού; Τι είδους κατήχηση μπορεί να τους γίνει; Σε αυτά και άλλα ζητήματα θα επιχειρήσει να δώσει απάντηση το σημερινό απόσπασμα από τη μελέτη του Δρ Αθανασίου Κολιοφούτη [προηγούμενο άρθρο: www.pemptousia.gr/?p=72139].

Η επαρκής ενημέρωσή τους επί της συγκεκριμένης διαταραχής, η ενδεχόμενη επιστημονική τους γνώση λόγω σχετικών σπουδών, η προγενέστερη βιωματική τους εμπειρία, ο ελεύθερος χρόνος τους και η δέσμευσή τους να υπερβούν εαυτόν με αυταπάρνηση, φτάνοντας πολλές φορές στα όρια των αντοχών τους, θα έπρεπε να εξασφαλιστούν με προσοχή. Με όλα τα παραπάνω, ο συνδυασμός της εθελοντικής προσφοράς ενοριτών, της μισθωτής παροχής άλλων επιστημονικά εξειδικευμένων στελεχών της κοινωνίας και της ανύστακτης διακονίας του ποιμένα, θα αναδείκνυαν πλήρως την ποιμενοκεντρική και ποιμνιοκεντρική λειτουργία της ενορίας.

Πηγή:<http://medicalhellas.gr/>

Εάν η παράλληλη στήριξη προτείνεται παιδαγωγικά για τη διδασκαλία των ΑΜΕΑ σε ειδικά σχολεία, το ίδιο μοντέλο θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στην ενορία. Ταυτόχρονα, η πρόσκληση του ποιμένα για την παρουσία των γονέων των αυτιστικών παιδιών στον ίδιο χώρο με τα παιδιά τους και την συμμετοχή τους, άλλοτε εκ του σύνεγγυς και άλλοτε εκ του μακρόθεν, στην ενοριακή ζωή τους θα εξυπηρετούσε πολλαπλές ποιμαντικές αναγκαιότητες: Κατ' αρχήν, θα ήταν σύμφωνη με τις ευρύτερες παιδαγωγικές αρχές, οι οποίες διέπουν την προσπάθεια εκπαίδευσης αυτών των παιδιών. Έπειτα, με δεδομένο ότι η σχέση αυτών των παιδιών με τους γονείς τους είναι αναντικατάστατη και μοναδική, θα μπορούσαν να υποβοηθηθούν με έναν αποφασιστικό τρόπο στην όλη διαδικασία.

Κανένας δεν ξέρει τις συνήθειες, τις πρακτικές και τις παρενέργειες της συμπεριφοράς αυτών των παιδιών, όσο οι ίδιοι οι γονείς τους. Έτσι, οι ολιγόλεπτες παρεμβάσεις των γονέων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας θα συνέδραμε καταλυτικά για την συνέχιση της ίδιας της διαδικασίας. Επίσης, η διαμεσολάβησή τους σε περιπτώσεις έκτακτων κρίσεων, θα λειτουργούσε πυροσβεστικά για την εκτόνώσή τους. Τέλος, η παρουσία των γονέων αυτών των παιδιών στον ίδιο χώρο θα συνέβαλε αποφασιστικά και στην ενσωμάτωση των ιδίων στην ενοριακή ζωή της Εκκλησίας, ενσωμάτωση, η οποία σε διαφορετική περίπτωση μπορεί να απειληθεί, όπως ήδη σημειώσαμε, ακόμα και με εξαφάνιση.

Η παραμονή των γονέων σε ένα ξεχωριστό δωμάτιο, όταν δεν θα συμμετείχαν άμεσα στη κατηχητική δραστηριότητα των παιδιών τους, θα λειτουργούσε καταλυτικά για την ενδυνάμωση των σχέσεων ανθρώπων που μοιράζονται τις ίδιες περίπου εμπειρίες. Η πνευματική στήριξη όλων αυτών των ανθρώπων από έναν άλλο ποιμένα, ο οποίος συνεργαζόμενος με τον ιερέα που θα αναλάμβανε την

ποιμαντική διακονία των παιδιών, θα συνεπικουρούσε το έργο του, θα ήταν το τελικό παραγόμενο ποιμαντικό αποτέλεσμα. Η μελέτης της Αγίας Γραφής και η ανάδειξη σχετικών με τον ανθρώπινο πόνο ευαγγελικών περικοπών, θα επικαιροποιούσε τη μαρτυρία του Ευαγγελίου στην αντιμετώπισή του και ταυτόχρονα θα ανατροφοδοτούσε τους ανθρώπους αυτούς με θάρρος και κουράγιο.

Με δεδομένο ότι οι αυτιστικοί δείχνουν περισσότερο επιρρεπείς στην εκδήλωση υπερβολικών στερεοτυπιών από οποιαδήποτε άλλη κλινική ομάδα πασχόντων από κάποια διαταραχή και ότι μαθαίνουν με την χρήση επαναλήψεων, η πιστή τήρηση ενός διακριτού προγράμματος κατήχησης, το οποίο θα αναρτούνταν στην αίθουσα κατήχησης, θεωρείται επιβεβλημένη. Το μάθημα θα ξεκινούσε πάντα με μια συγκεκριμένη προσευχή. Η προσευχή θα έδινε το εναρκτήριο λάκτισμα για την σύναξη όλων των παιδιών και την έναρξη των κατηχητικών δραστηριοτήτων. Θα ακολουθούσε η ώρα της μελέτης της Αγίας Γραφής. Τα παιδιά θα αναλάμβαναν την ανάγνωση ενός μικρού αγιογραφικού κειμένου, ενώ σε περίπτωση αδυναμίας τους να αναγνώσουν, ο βοηθός τους, - ρόλο τον οποίο θα μπορούσαν να ενσαρκώσουν οι γονείς των παιδιών ή άλλα νεαρά μέλη της ενορίας -, θα αναλάμβανε το έργο αυτό.

Καθίσταται προφανές ότι ο νέος ποιμαντικός φορέας της διαποίμανσης των αυτιστικών, σε συνεργασία με τους απαραίτητους επιστημονικούς φορείς, όπως για παράδειγμα την Ελληνική Βιβλική Εταιρεία, θα αναλάμβανε όλες τις απαιτούμενες πρωτοβουλίες για την έκδοση ειδικών εκδόσεων Αγίας Γραφής, επικεντρωμένων στις ιδιαίτερες μαθησιακές τους δυνατότητες. Οι εκδόσεις αυτές θα περιλαμβάνουν εικόνες αφής ή φωτογραφίες βιβλικών τόπων και αντικειμένων.

Ακολουθεί το στάδιο της βιωματικής πρόσβασης στο μάθημα, το οποίο με τον ένα ή τον άλλο τρόπο διδάχτηκε. Εδώ, τα αυτιστικά παιδιά θα αναλάβουν με τη βοήθεια του βοηθού τους, να εκπονήσουν κάποια δημιουργική εργασία. Η επίσκεψη σε έναν ναό, η διευθέτηση εικονογραφημένων καρτών ανάλογα με τη εξέλιξη μιας βιβλικής ιστορίας, το μπογιάτισμα εικόνων σχετικών με τα πρόσωπα και πράγματα που πρωταγωνιστούν στην ιστορία, η λύση ενός σχετικού παζλ, η ενασχόληση με σχετικές χειροτεχνίες, όλα τα παραπάνω θα συνέδραμαν αποφασιστικά στην κατά το δυνατόν βιωματοκεντρική εμπέδωση των διδαχθέντων αντικειμένων.

Η προέκταση όλων των παραπάνω δραστηριοτήτων σε επίπεδο ομάδας, με την καθοδήγηση των ποιμένων και των βοηθών των παιδιών, θα ενίσχυε την κατά το δυνατόν κοινωνική αλληλεπίδρασή τους. Η προβολή κάποιου σχετικού με το διδαχθέν αντικείμενο video, ενδεχομένως επενδεδυμένο με ένα επιλεγμένο μουσικό χαλί, θα βοηθήσει ακόμα περισσότερο τη όσο το δυνατόν πιο εμπειρική πρόσκτηση

των διδαχθέντων μορφωτικών αγαθών, ιδιαίτερα αν πρόκειται για ρυθμική μουσική επένδυση, την οποία τα αυτιστικά παιδιά ενίοτε λατρεύουν.

Η κατήχηση μπορεί να ολοκληρώνεται με μια προσευχή – κατακλείδα, καθώς και σύντομη ανατροφοδότηση των παιδιών με όλα όσα διαδραματίστηκαν κατά τη διάρκειά της. Εξυπακούεται ότι η διδασκαλία κοινωνικών ιστοριών στα αυτιστικά παιδιά, κατά τρόπο όμοιον μ' αυτόν που ήδη εφαρμόζεται σε διάφορες μορφές θρησκευτικής αγωγής στη δύση και στον οποίο αναφερθήκαμε παραπάνω, θα καταστήσει εφικτή τη κατά το δυνατόν εφαρμογή μιας ευχαριστιακής αγωγής αυτών των παιδιών.

Σχετικά με τη διδασκαλία της ηθικής σε ένα αυτιστικό παιδί, οι ποιμένες οφείλουν να λαμβάνουν πάντα υπόψη τους δύο βασικές παραμέτρους: Πρώτα, πρώτα, τα άτομα με αυτιστική διαταραχή υιοθετούν μια δεοντολογική αντίληψη της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Συνάγεται εμπειρικά ότι το πρόβλημα σ' αυτόν τον τομέα δεν σχετίζεται τόσο με το ότι αυτά δεν καταλαβαίνουν και δεν υιοθετούν κανόνες ηθικής συμπεριφοράς, όσο με το ότι αντιλαμβάνονται αυτή την συμπεριφορά σε ένα απολύτως κανονιστικό και δεοντολογικό επίπεδο. Οι αυτιστικοί ενδιαφέρονται περισσότερο για τους δομικούς κανόνες σε σχέση με τα συναισθήματα, πράγμα που οφείλεται σε έναν αφηρημένο αλλοκεντρισμό αποσυνδεδεμένο από εγωκεντρικές αλληλεπιδράσεις με τους άλλους. Σ' αυτά τα πλαίσια, οι ειδικοί επιστήμονες οδηγούνται στο συμπέρασμα ότι οι αυτιστικοί θέλουν οι καλοί να είναι πάντα καλοί και οι κακοί πάντα κακοί, οπότε μπερδεύονται εάν κάποιος είναι λίγο και από τα δύο.

[Συνεχίζεται]

[68] Westwood P., *Commonsense Methods for Children with Special Need*, London 1997, σ. 74.

[691] Labosh K., *The Child with Autism Learns about Faith: 15 Ready-to-Use Scripture Lessons, from the Garden of Eden to the Parting of the Red Sea*, Arlington 2011, σ.11.

[70] Frith U., οπ. παρ. σσ. 131-133.

[71] Labosh K., οπ. παρ. σσ. 11-15.

[72] Frith U., οπ. παρ. σ. 19.